

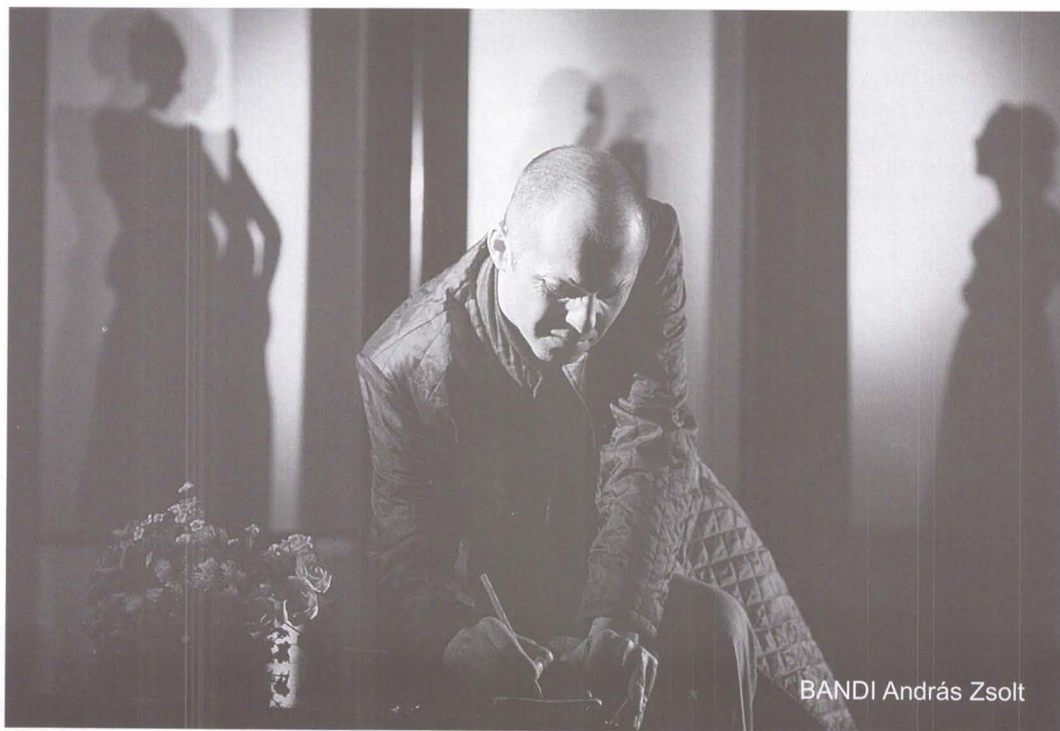
Pentru muzică și coregrafie, regizoarea a apelat la un nume binecunoscut, Könczei Árpád, cu realizări notabile în ambele domenii. Tare aș vrea ca memoria să îmi joace o festă, dar am avut sentimentul persistent că momentul coregrafic al confruntării dintre Rege și Conte e mai curând un „citat” dintr-un alt spectacol la care a colaborat coregraful și muzicianul amintit, și anume *Nunta însângărată*, montat cu ani în urmă de Bocsárdi László la Teatrul „Tamási Áron” din Sfântu Gheorghe. Oricum, loc de un plus de originalitate și de ceva mai multă coerență cred ar fi fost în toate compartimentele spectacolului.

Ion JURCA ROVINA

Festival aniversar și premieră

Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” din Timișoara a împlinit 55 de ani. Evenimentul a fost marcat în prima parte a lunii mai (7–11) printr-un **Festival Euroregional de Teatru**. Au fost cinci zile de teatru în limba maghiară (cu traduceri în limba română la casă), pigmentate cu imaginile unei grăitoare expoziții documentare („55 de ani de teatru”), un concurs cu tinerii spectatori („Ce știm despre teatru?”), o conferință („Teatrul în regiune”). Ultima zi a tras concluziile la două întâlniri între oameni de teatru, cu reprezentanți ai oaspeților, prezent fiind și primul director al instituției, regizorul Taub János, întâlniri denumite, prima, mai nostalgic, „Repetiția de odinioară”, a doua, mai programatic, „Repetiție generală”.

BANDI András Zsolt

Publicul de toate vârstele a îmbrățișat din start sărbătoarea teatrului și, ca de obicei, s-a alăturat evenimentului într-un mod participativ de invidiat. A și fost răsplătit de reprezentații care i-au satisfăcut așteptările și gustul. În această notă s-au derulat spectacolele prezentate de către Teatrul din Novi Sad, cu *Portugalia* de Egressy Zoltán, nou înființatul Teatru de Cameră Arad, cu dramaticul text al Alinei Nelega, *Decalogul după Hess*, Teatrul Jászai Mari, Tatabánya (Ungaria), cu *Academia spectatorului* de Tasnádi István, sau Teatrul Popular din Subotića (Serbia), cu *Urbi et Orbi* de Pilinszky János, și cu *Murlin Murlo* de Nikolaj Koljada. Sala Mare, Studio-ul și scena Teatrului Național și-au oferit găzduirea pe măsura montărilor.

Sărbătoritul, Teatrul „Csiky Gergely”, a deschis festivalul cu o premieră: **Satul fără bărbați** de Ödön von Horváth. Regizoarea Török Viola, care semnează și scenografia, convertește dramaticul din piesa dramaturgului în comic, astfel că satira este preluată cu haz. Imaginea nobilimii de la curtea regelui Matei Corvin este caricaturizată într-o portretistică plasticizată prin costumație, comportament și situații. Chiar și femeile din Săliștea, care hotărăsc să meargă la rege să-i ceară bărbați pentru satul văduvit de sexul masculin, sunt prinse în tușă ironică pe drumul lor spre curte sau în dibăcia folosită pentru convingerea Corvinului. Iar această viziune regizorală se pliază pe un tonus spiritual al regelui care își folosește perspicacitatea și prerogativele pentru demascarea clovneriei din jurul lui. Până la găsirea adevărului, tânărul Corvin joacă el însuși teatru, dar într-un mod uman, dincolo de deghizare și glumă scoțând la iveală prefăcătoria unora sau, dimpotrivă, cinstea altora (ce-i drept, mai puțini). O lumină benefică asupra unui personaj istoric, este reflectată firesc, cât mai natural de interpretul lui *Matei Corvin*, actorul Balázs Attila.

Răul istoric de la curte sau mai de departe este văzut acum cu detașare, dintr-un unghi grotesc, în coloratura epocii. Baia (vana) devine un simbol al spumosului confort dus spre dezmăț ori desfrânare. Regizoarea a operat în text pentru a crea scene cu efect vizual și a da acțiunii vioiciune și claritate în expresie. Sala îi oferă posibilitatea de a departaja locațiile și a le sugera similitudinile traiului ușor, în ciuda distanței. Spectacolul este aerisit, alert și pentru că există degajare în exprimarea actoricească. Sunt câteva personaje savuros prinse, cum ar fi cel al lui Bandi András Zsolt (*Băiaș*) sau al lui Mátray László (*Palatinul*), precum și cele secvențiale ale lui Dukás Péter. Trupa întinerită de la „Csiky Gergely” își dovedește omogenitatea în reacțiile la indicațiile regizorale, în comunicarea scenică. O împrăștiare vizibilă apare în compartimentul feminin, cum e cazul și de astă dată cu interpretele celor trei „grații” folosite într-un joc al frumuseții: Szilágyi Agota (*Blonda*), Lörincz Rita (*Bruneta*), Tankó Erika (*Roșcata*). Teatrul are în repertoriu o serie de musicaluri de atractivitate pentru public, câteva efecte muzicale sunt folosite și în acest spectacol, tocmai pentru a-l servi cât mai delicios, în registrul lui pigmentat cu umorul detașării.

În festivalul aniversar, gazdele s-au prezentat cu o premieră care le-a onorat sărbătorirea deceniilor de teatru.

Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” Timișoara: Satul fără bărbați de Ödön von Horváth. Regia, decorul și costumele: Török Viola. Traducerea în limba maghiară: Gáli József. Dramaturgia: Kádár-Dombi Katalin. Muzica, coregrafia: Könczei Árpád. Cu: Balázs Attila (*Matei Corvin*), Kiss Attila (*Contele de Sibiu*), Mátray László (*Palatinul*), Mátyás Zsolt Imre (*Funcționar al curții*), Aszalos Géza (*Locotenentul*), Bandi András Zsolt (*Băiaș*), Kocsárdi Levente (*Toma*), László Pecka Péter (*Veselus, Gardianul*), Dukás Péter (*Slăbănogul, Primul comediant, Primul nobil*), Higyed Imre (*Bărbosul, Al doilea comediant, Al doilea nobil*), Szilágyi Agota (*Blonda*). Lörincz Rita (*Bruneta*), Tankó Erika (*Roșcata*), Borbély B. Emilia, Szalma Hajnalka, Tar Mónika (*Fete*), Szász Enikő, Mátray Edith, Ferenczy Annamária, Fall Ilona (*Femei din Săliștea*). Premiera: 7 mai, 2008.